

Dostępne online www.sciencedirect.com

ScienceDirect

journal homepage: www.elsevier.com/locate/pepo

Praca poglądowa/Review

Znaczenie alergii na białka mleka krowiego w kolce niemowlęcej

The importance of cow's milk allergy in infantile colic

Aneta Krogulska, Maria Popielarz *

Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Gastroenterologii Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Bydgoszcz, Polska

INFORMACJE O ARTYKULE

Historia artykułu:

Otrzymano: 09.08.2016

Zaakceptowano: 06.10.2016

Dostępne online: xxx

Słowa kluczowe:

- alergia pokarmowa
- mikrobiota jelitowa
- zaburzenia perystaltyki
- niemowlęta

Keywords:

- Food allergy
- Intestinal microflora
- Motility disorders
- Infants

A B S T R A C T

Infantile colic is a common problem in infancy. Healthy infant before the age of 5 months, in which repeated episodes of long-lasting crying or irritability, without a fixed cause and without the possibility of their detention or prevention fulfil the criteria for diagnosis of infantile colic. Although the pathogenesis of colic is unknown, it takes into account: biopsychosocial mechanism, motility disorders, lactose intolerance, intestinal dysbiosis, behavioral factors and cow's milk protein allergy (CMPA). The relationship between colic and CMPA may result from combined dysfunctions associated with peristalsis, microbiota and enteric nervous system (ENS). Motility disorders caused by increased production of inflammatory cytokines (in allergy) lead to abnormal peristalsis, registered as pathological stimuli in the shape of colic. Dysbiosis in CMPA also influences the motility and gas production, resulting in the development of colic symptoms. ENS is based on the intestinal microbiota and central nervous system. The development of inflammation (CMPA) activates ENS and abnormal motility, causing colic. Universal methods of management in colic are still missing. In every case, the organic causes of complaints should be excluded. The principal method of treatment is to educate and reassure parents. The beneficial effect is possible to achieve through the implementation of appropriate dietary management using: comfort formula, hypoallergenic diet at a nursing mother, extensively hydrolyzed or amino acid formulas. Therapeutic options are also the probiotics and lactase. If no signs of improvement are observed, hospitalization should be considered. Despite the probable common pathogenesis colic and CMPA, it lacks objective studies documenting their interdependence and the actual results are ambiguous.

© 2016 Polish Pediatric Society. Published by Elsevier Sp. z o.o. All rights reserved.

Spis skrótów: ABMK – alergia na białka mleka krowiego; Th2 – limfocyty T pomocnicze typu 2, IL-4, IL-13, IL-5 – interleukina 4, 13, 5; MBP – (major basic protein) główne białko zasadowe; PRG2 – proteoglikan 2; ENS – (enteric nervous system) enteralny układ nerwowy; CFU – (colony-forming unit) jednostka tworząca kolonię; eHF – (extensively hydrolyzed formula) mieszanka mlekozastępcza o znacznym stopniu hydrolizy białek mleka krowiego; pHF – (partially hydrolyzed formula) mieszanka mlekozastępcza o częściowym stopniu hydrolizy białek mleka krowiego; AAF – (amino acid formula) mieszanka elementarna; OFC – (oral food challenge) doustna próba prowokacji; AP – alergia na pokarmy.

* Adres do korespondencji: Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Gastroenterologii Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9 85-094 Bydgoszcz Polska.

Tel.: +48 52 585-48-50; fax: +48 52 585-40-86.

Adres email: mariepop24@gmail.com (M. Popielarz).<http://dx.doi.org/10.1016/j.pepo.2016.10.002>

0031-3939/© 2016 Polish Pediatric Society. Published by Elsevier Sp. z o.o. All rights reserved.

Wstęp

Kolka niemowlęca jest częstym problemem okresu wczesno niemowlęcego [1] polegającym na nagłym nieukojonym płaczu. Szacuje się, że dotyczy 10–40% niemowląt do 3. lub 4. miesiąca życia oraz 20% do 3. miesiąca życia [2, 3]. Towarzyszy temu podkurczanie kończyn dolnych, napinanie brzucha i prężenie ciała. Chociaż kolka jelitowa jest chorobą łagodną i samoograniczającą się, stanowi istotny problem wzbudzający niepokój u rodziców [3]. Jest to częsta, a równocześnie niedoceniana, przyczyna konsultacji pediatrycznych. Nadmierny płacz dziecka, często opisywany jako kolka niemowlęca, jest przyczyną 10% do 20% wszystkich wczesnych wizyt u pediatry niemowląt w wieku od 2 tygodni do 3 miesięcy. Zazwyczaj objawy kolkowe ustępują samoistnie, a nadmierny płacz powoduje zmęczenie i stres rodziców. Jednakże u mniej niż 5% tych dzieci stwierdza się organiczne przyczyny dolegliwości [4].

Najbardziej powszechna definicja kolki stosowana do dnia dzisiejszego pochodzi z 1954 roku. Zgodnie z założeniami Wessela, objawy kolkowe trwają ponad trzy godziny dziennie, przez ponad trzy dni w tygodniu oraz przez minimum trzy tygodnie (tzw. reguła trzech) [5]. W 2006 roku (III kryteria rzymskie) ustalono nową definicję kolki, która różni się od poprzedniej: określeniem wieku występowania kolki niemowlęcej – do ukończenia czwartego miesiąca życia, podkreśleniem, że objawy rozpoczynają się i kończą bez określonej przyczyny, a rozwój i wzrastanie dziecka są prawidłowe, oraz skróceniem czasu trwania dolegliwości do co najmniej jednego tygodnia [6, 7]. W maju 2016 roku zostały opublikowane IV kryteria rzymskie. Dla celów medycznych zrezygnowano ze ścisłych reguł czasowych według Wessela, pozostawiając je jedynie dla celów naukowych. Według ostatnich kryteriów, rozpoznanie kolki wiąże się ze spełnieniem następujących warunków:

- 1) rozpoczęcie i ustąpienie objawów u niemowląt przed 5. miesiącem życia
- 2) powtarzające się, długotrwałe epizody płaczu/drażliwości nie mające uchwytnej przyczyny, którym opiekunowie nie mogą zapobiec ani których nie mogą zatrzymać
- 3) brak oznak choroby, gorączki czy zahamowania rozwoju [8].

Od ponad czterdziestu lat na całym świecie prowadzone są liczne badania mające na celu określenie przyczyn kolki jelitowej u niemowląt [9]. Do tej pory etiologia pozostaje nieznana. Najczęściej jej charakter jest wieloczynnikowy. Wielokrotnie podkreśla się udział alergii pokarmowej (AP), zwłaszcza na białka mleka krowiego, w patogenezie kolki niemowlęcej. Trojanowska [9] podaje, że 10–70% kolki spowodowanych jest alergią na białka mleka krowiego (ABMK), gdyż udowodniono przenikanie do pokarmu matki karmiącej antygenów mleka krowiego, np. B-laktoglobuliny (tak jak kofeiny czy ostrych przypraw) odpowiedzialnych za wywołanie dolegliwości.

Ponadto wśród możliwych przyczyn kolki wymienia się: zaburzenia motoryki przewodu pokarmowego, nietolerancję laktozy, nadmierne gromadzenie gazu w przewodzie pokarmowym, zaburzenia zachowania/czynniki behawioralne (nieprawidłowy kontakt emocjonalny rodzica z dzieckiem)

czy niedojrzałość czynnościową przewodu pokarmowego, przy czym nie należy zapominać, że kolka może być tylko skrajną postacią płaczu obserwowanego u większości niemowląt [2, 9–11].

ABMK określa się niepożądaną reakcją będącą wynikiem zaburzeń właściwej odpowiedzi immunologicznej na alergen mleka krowiego [12]. Stanowi najczęstszy typ AP w okresie niemowlęcym. Jej częstość waha się od 3% do 5% u niemowląt karmionych sztucznie oraz 0,5% u niemowląt karmionych piersią [13, 14], zaś według innych badań prospektywnych 1,9–4,9% [15]. U dużej części dzieci występują objawy jeszcze przed ukończeniem pierwszego miesiąca życia, często nawet w ciągu pierwszych tygodni od wprowadzenia mleka modyfikowanego [16]. Najczęściej występują zmiany skórne i objawy ze strony przewodu pokarmowego (50–60%). Rzadziej występują objawy ze strony układu oddechowego (20–30%) [16]. Rokowanie zazwyczaj jest dobre. Dane na temat nabywania tolerancji są zróżnicowane. Według Høsta i wsp. [17] nawet 87% dzieci do ukończenia 3. roku życia „wyrasta” z ABMK, przy czym lepsze rokowanie dotyczy dzieci z objawami żołądkowo-jelitowymi i ABMK IgE-niezależną [18]. Jednakże ostatnio wydaje się, że czas nabywania tolerancji wydłużył się, bowiem w 1990 roku 78% dzieci nabywało tolerancję w 6. roku życia [19], natomiast w 2007 roku podobny odsetek (79%) nabywał tolerancję dopiero w wieku 16 lat [20].

Dane na temat znaczenia ABMK w kolce niemowlęcej są sprzeczne. Istnieją badania potwierdzające [22, 23], jak i niepotwierdzające wpływu diety na kolkę u niemowląt [24, 25]. Jakobsson i Lindberg [22] wykazali ustąpienie objawów kolki u niemowląt karmionych naturalnie po zastosowaniu diety eliminacyjnej u ich matek oraz nawrót dolegliwości po próbie prowokacyjnej polegającej na włączeniu mleka do diety matki. Według Hilla i wsp. [23], czasowe zastosowanie diety hipoaergiczej wraz z odpowiednim wsparciem żywieniowym u zdrowych niemowląt z kolką skutkuje redukcją jej objawów. Ponadto wykazano poprawę w zakresie objawów kolki u niemowląt zarówno karmionych naturalnie przez matki stosujące dietę eliminacyjną (mleko, jajka, pszenica, orzechy), jak i karmionych sztucznie mieszkankami mlekozastępczymi o wysokim stopniu hydrolizy kazeiny w stosunku do niemowląt niepoddanych diecie eliminacyjnej [26]. Natomiast badania Evansa i wsp. [24] nie potwierdzają korzystnego wpływu diety eliminacyjnej stosowanej przez matkę na przebieg kolki niemowlęcej u jej dziecka, jak również nie wykazano związku kolki niemowlęcej z żadnym immunologicznym markerem ABMK [21]. Na podstawie przeglądu systematycznego Garrison i wsp. [25] podkreślają, że choć dane wskazujące na korzyści ze stosowania diety hipoaergiczej przez matki karmiące piersią lub niemowlęta nie są jednoznaczne, to dieta ta może przynieść poprawę u dzieci z kolką, równocześnie wskazując na konieczność przeprowadzenia dalszych badań. Niejednoznaczność wyników badań może wynikać ze zróżnicowanych i nieobiektywnych punktów końcowych, różnych definicji kolki niemowlęcej, zróżnicowanego i ograniczonego czasowo przebiegu klinicznego, trudnych metod diagnostycznych potwierdzających alergię na pokarmy, jak również małych grup badanych.

Z uwagi na szerokie rozpowszechnienie zarówno kolki, jak i ABMK, konieczność ustalenia właściwego postępowania,

Download English Version:

<https://daneshyari.com/en/article/8579755>

Download Persian Version:

<https://daneshyari.com/article/8579755>

[Daneshyari.com](https://daneshyari.com)